

Постанова

вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

від 26 лютого 2019 р.

“Про підсумки наукової діяльності університету в умовах євроінтеграційних процесів”

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Фальфушинської Г.І., вчена рада університету відзначає, що наукова робота в університеті здійснювалась за рівневою пріоритетною тематикою, а також виконувався тематичний план НДР, що має цільове держбюджетне фінансування МОН України за 7 проектами (обсяг фінансування склав 1 383 600 грн), 6 проектів виконувалися за госпдоговірною (304,6 тис. грн), а 5 – грантовою тематикою (Еразмус +, Александр Гумбольдт, Україно-Польська Рада обміну молоддю, Міністерство закордонних справ Естонії, Американські Ради – 1150 тис. грн). Окрім цього, отримано коштів від роботи у спецрадах університету – 169644 грн (у 2017 - 101 545 грн), за оформлення атестаційних справ дисертацій – 49920 грн, функціонування платної аспірантури – 600988 грн (у 2017 р - 276 442 грн), складання кандидатських іспитів – 27348, за роботи програми «Антиплагіат» – 30937грн.

Протягом 2018 року працівники університету опублікували 73 монографії та/або розділи, в тому числі мовами ЄС, 117 підручників і посібників для ЗВО, 100 підручників і посібників для школи, 198 наукових статей у фахових виданнях, 571 тез виступів на різного рівня комунікативних наукових заходах та 57 публікацій у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз *Scopus* та *WoS*. Усього в 2018 році опубліковано 1297 праць, з них 188 у зарубіжних виданнях (у 2016 – 68; 2017 – 52). У рейтингу педагогічних ЗВО України за версією МОН ТНПУ зайняв 2 місце (у 2017 р. – 3), у консолідованому рейтингу ЗВО України (складеному ІОР «Освіта.уа») – 55 (в 2017 р. – 59). У 2018 р. університет посів перше місце за чисельністю працевлаштованих випускників педагогічних спеціальностей, що отримали адресну грошову допомогу після прибуття на робоче місце, друге місце за обсягом державного замовлення серед педагогічних ЗВО, друге місце за даними консолідованого рейтингу педагогічних закладів вищої освіти України (складеному ІОР «Освіта.уа»). У рейтингу ВНЗ України за показниками наукометричної бази даних *Scopus* університет перемістився з 44 (у 2018 р.) на 52 позицію, покращивши індекс Гірша із 11 до 14. Індекс Хірша ТНПУ за базою *Web of Science* становить $h=15$. За рейтингом *Webometrics* ТНПУ в 2018 р. посів 144 місце, погіршивши кількісні показники за параметрами "Impact", "Presence" та "Excellence".

Упродовж 2018 року студенти опублікували 924 робіт (у 2016 р. – 576, 2017 - 808), з них у фахових виданнях – 34 (у 2017 – 49). На Всеукраїнських олімпіадах студенти вибороли 6 призових та декілька заохочувальних місць (у 2016 р. – 11, у 2017 – 9), а також 5 студентів (у 2017 - 10) стали переможцями різноманітних Всеукраїнських студентських конкурсів, які проводилися під егідою МОН України.

У звітному році випускники аспірантури та докторантури, а також викладачі університету захистили 2 докторських і 20 кандидатських дисертацій (у 2017 р – 5 і 26 відповідно). У спецрадах, які функціонують в університеті, захищено 26 кандидатських та 4 докторські дисертації.

У 2017 р. на базі університету було проведено 38 (у 2017 – 36) науково-комунікативних форуми. З них зі статусом міжнародного – 10 (у 2017 - 12), всеукраїнського – 10 (у 2017 – 15), регіонального – 18.

У звітному році науковці університету в результаті виконання наукової та науково-технічної діяльності оформили й отримали 4 патенти України на корисні моделі, а також одне Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Подано 6 заявок на отримання патентів.

У 2018 році в університеті продовжено укладення договорів із зарубіжними закладами вищої освіти. В даний час діє 58 (у 2017 р. – 37) угод про співпрацю з університетами Європи, Канади та США. Найбільш плідно науково-педагогічні кадри університету співпрацюють з інституціями Польщі. До основних напрямків співпраці можна віднести академічну мобільність, подвійне дипломування, організація спільного експерименту.

Упродовж року в ТНПУ провадилася політика підтримки інтернаціоналізації вищої освіти, яка належить до пріоритетних напрямків освітньо-наукового процесу в Україні. В рамках програм академічної мобільності студенти ТНПУ протягом семестру навчалися у Вищій педагогічній школі м. Каринтії (Австрія); студентка магістратури факультету іноземних мов протягом семестру навчалася в університеті ім. А. Я. Кузи м. Ясси (Румунія) за програмою Еразмус+; студенти та викладачі постійно брали участь у Літніх та Зимових школах, організованих Вищою Лінгвістичною школою м. Ченстохова (Польща) в рамках Програми подвійного диплому та стажування. У 2018 р. розпочато тристоронню співпрацю Україна – Польща – Німеччина, в рамках якої за програмою дуальної освіти у Вищій Лінгвістичній школі (Польща) та базах для проходження практичних занять у м. Бовенден (Німеччина) проходять навчання семеро студентів ТНПУ.

Цьогоріч викладачі університету активно долучалися до участі у програмах міжнародних стажувань у закладах вищої освіти Польщі, Франції, Німеччини, Румунії та Туреччини, зокрема: за результатами конкурсного відбору Гевко І. В. та Бойко М. М. отримали можливість за грантові кошти взяти участь у проєкті «Інноваційний університет та лідерство. Фаза IV: комунікаційні стратегії і відносини університет-школа» (Варшавський університет, Ягелонський університет у Кракові (Республіка Польща)), який проходить за підтримки МОН України; Пежинська О. М. – стажування в Міжнародному інноваційному центрі м. Жоне-Маріні (Франція), Вирста Н. Б. - участь у V міжнародній конференції науково-дослідного центру «Німецька мова у Центральній, Східній та Південно-Східній Європі» (FZ DiMOS), університет міста Регенсбург (Німеччина); Фальфушинська Г. І. - стажування в рамках стипендіальної програми Александра Гумбольдта на базі Університету Росток (Німеччина); Барна Л.С. – стажування на кафедрі публічного здоров'я Інституту наук про родину й соціальну працю Люблінського Католицького Університету Іоанна Павла II; Йордан Г. М. – участь у Науковому стажуванні для освітян, Духовна Академія Університету С. Вишинського, м. Варшава (Польща); Федорейко В. С. – участь у II Європейському тижні інновацій, м. Люблін; у IX міжнародному форумі «Європа-Україна», Інститут фонду східних студій, м. Жешув (Польща); Горин О. І. – реалізація програми спільних експериментів та обмін досвідом у межах спільного проєкту, фінансованого МОН України на базі Інституту біології Університету Латвії (м. Саласпілс); Гевко І. В. – стажування «Сучасні тенденції розвитку готельно-ресторанної сфери», Kilit Global, (Туреччина). Викладачі університету пройшли курси підвищення рівня професійної компетентності в Вищій лінгвістичній школі м. Ченстохова (Польща) та отримали про це відповідні сертифікати.

Стабільна робота бібліотечної програми УФД/Бібліотеки дає можливість напрацьовувати інформаційну базу та удосконалювати роботу з читачами. У 2018 році в бібліотеку передано 61 наукових і навчально-методичних праць, монографій та словників викладачів (90 позицій у 2017 р.). Оновлюється повнотекстова електронна БД, яка нараховує більше 4500 назв електронних підручників, посібників, наукових і художніх видань; електронна база дисертацій становить 475 документів, магістерських та дипломних робіт студентів університету – це понад 14 тис. файлів. У 2018 р. організовано тестовий доступ до міжнародних повнотекстових баз даних: IOPscience, EBSCO. На виконання Наказу МОН України № 1213 від 06.11.2018 забезпечено доступ до повнотекстових електронних баз даних *Scopus* і *Web of Science*, однак, згідно щомісячних звітів МОН, кількість переглядів джерел бази *WoS* працівниками університету є недостатньо високою.

У науковій роботі ТНПУ присутні проблеми та недоліки, зокрема: низькі показники та недостатня організованість, формалізованість студентської наукової роботи та діяльності студентського наукового товариства; низький показник індивідуальної роботи з обдарованою студентською молоддю; низькі показники співпраці з підрозділами НАН України та галузевими академіями наук, з місцевими органами влади, невелика кількість фундаментальних та прикладних досліджень, що мають національний та світовий рівень впровадження; інформаційна закритість, відсутність системної та систематичної інформації про науково-дослідну діяльність (слабке, неповне, невчасне наповнення сайту університету). Враховуючи сучасні вимоги, необхідно підтримувати формування наукових шкіл університету, проведення науково-практичних інформаційних заходів з питань організації системи наукової роботи та обліку отриманих результатів, розмішувати презентації досягнень науково-педагогічних працівників та підрозділів на сайті університету.

З огляду на зазначене, вчена рада постановляє:

Наукову роботу в університеті вважати задовільною.

1. Ректорату:

У процесі укладання контрактів обов'язково враховувати показники наукової діяльності науково-педагогічних працівників університету та їх рейтинговий бал. *Постійно*

2. Науковому відділу:

2.1. Розмістити звітну інформацію щодо підсумків наукової та науково-дослідної діяльності як університету в цілому, так і кожного структурного наукового підрозділу на сайті університету. *До 12 березня 2019 р.*

2.2. Періодично проводити збір та вивчення інформації щодо світових та національних рейтингів ЗВО. Координувати дослідження наукових осередків та викладачів університету із аналогічними центрами та структурами НАН України, галузевих академій та інших університетів з метою реалізації взаємовигідної співпраці. *Упродовж 2019 р.*

2.3. Підвищити ефективність студентської наукової роботи шляхом активізації співпраці в цьому напрямку із Науковим товариством студентів, магістрантів та аспірантів, Студентським Урядом університету, відповідними факультетськими підрозділами. *Упродовж 2019 р.*

2.4. Організувати системну підготовку та подання документів (заявок) у відповідні державні органи з метою набуття університетом майнових прав на об'єкти авторського права та суміжних прав, а також об'єктів промислової власності. Провести аналіз потенційних для комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, зокрема об'єктів авторського й суміжних прав, результатів науково-технічної та науково-дослідної діяльності. *Упродовж 2019 р.*

2.5. Проводити моніторинг періодичних видань, що входять до категорії А/Б та світових наукометричних баз даних, та укладати списки фахових видань, в яких є можливість публікування наукових статей працівників профільних спеціальностей університету. *Упродовж 2019 р.*

2.6. Систематично виставляти інформацію про штатних науково-педагогічних та наукових працівників ТНПУ, які мають не менше п'яти наукових публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus та Web of Science Core Collection, відповідно до вимог самоаналізу на підтвердження статусу національного університету *До 1 квітня 2019 р.*

2.7. Організувати реєстрацію науково-педагогічних працівників університету в соціально-наукових мережах ResearcherID, Research Gate, Mendeley та ін. *До 1 травня 2019 р.*

3. Відділу міжнародних зв'язків:

3.1. Спільно з фахівцями наукового відділу систематизувати грантову політику університету за рахунок участі в міжнародних освітніх проектах, програмах Erasmus+, Fulbright, Humboldt, British Council, American Council, DAAD та ін. *Постійно*

3.2. Спільно з усіма підрозділами та науково-педагогічними працівниками університету вести постійний пошук нових міжнародних партнерів та грантодавців. Щомісячно повідомляти працівників університету щодо актуальних конкурсних програм. *Постійно*

3.3. Упорядкувати сторінку «Іноземні студенти» на сайті університету для представлення у веб-просторі можливостей ТНПУ щодо навчання на підготовчому відділенні та I-III рівнях вищої освіти, умов проживання та дозвілля для іноземців. *До березня 2019 р.*

4. Науковій бібліотеці:

4.1. Вести пошук нових шляхів щодо наповнюваності віртуальної бібліотеки новими електронними ресурсами, в тому числі електронними посібниками та підручниками. *Упродовж 2019 р.*

4.2. Доповнити електронний репозитарій університету статтями науково-педагогічних працівників. *Постійно*

5. Обчислювальному центру університету:

5.1. Спільно з працівниками наукового відділу з метою кращого представлення університету в системі Webometrics розробити план заходів щодо удосконалення сайту університету, врахувавши його змістову та інформаційну активність, прив'язку сайтів факультетів, кафедр, лабораторій, персоналії до домену університету. *II семестр 2018/2019 н.р.*

5.2. Створити сторінку під доменом університету для візуалізації науково-технічних розробок науковців ТНПУ з метою їх подальшої комерціалізації. *До 1 червня 2019 р.*

5.3. Сприяти покращенню представлення університету у веб-просторі відповідно до вимог рейтингу Webometrics, особливо за параметрами "Impact", "Presence" та «Excellence». *До 1 червня 2019 р.*

6. Деканам факультетів:

6.1. На засіданнях вчених рад факультетів розглянути питання про наукову роботу та запланувати заходи щодо підвищення її результативності та ліквідації проблем і недоліків. *Березень, 2019 р.*

6.2. Забезпечити перевірку магістерських робіт програмою «Антиплагіат», передачу електронних версій магістерських робіт у репозитарій Наукової бібліотеки університету. *До 1 грудня 2019 р.*

7. Факультету іноземних мов:

Організувати сертифікацію викладачів університету на володіння англійською мовою задля подальшого їх залучення до освітнього процесу в іноземних студентів *До 1 грудня 2019 р.*

8. Завідувачам кафедр:

8.1. Проаналізувати підсумки наукової діяльності за 2018 рік, розробити систему ефективних заходів щодо усунення існуючих недоліків, внести необхідні корективи до плану науково-дослідної роботи кафедр на 2019 рік. *Березень, 2019 р.*

8.2. Активізувати наукову діяльність працівників кафедр, наукових осередків, поглибити їх співпрацю з академічними установами, науково-дослідними підрозділами, провідними ЗВО, органами місцевої влади, зарубіжними партнерами. *Постійно*

8.3. Підготувати обґрунтування, облікові та реєстраційні картки нових науково-дослідних робіт з комплексних тем кафедр для реєстрації в УкрІНТЕІ та включення їх у тематичний план МОН. *До 10 березня 2019 р.*

8.4. Продовжити роботу щодо активізації публікаційної діяльності працівників у періодичних виданнях, які входять до світових наукометричних баз даних. *Упродовж 2019 р.*

8.5. Започаткувати або продовжити роботу щодо відкриття нових освітньо-наукових програм навчання в аспірантурі та докторантурі за перспективними напрямками. *До червня 2019 р.*

8.6. Здійснювати контроль за реєстрацією викладачів у базах Research ID, ResearchGate. *До травня 2019 р.*

8.7. Здійснювати контроль за наданням працівниками кафедр інформації щодо результатів наукової діяльності. *Постійно*

8.8. Забезпечити проходження викладачами кафедри сертифікації на володіння англійською мовою задля подальшого залучення до освітнього процесу в іноземних студентів. *До 1 жовтня 2019 р.*

9. Редакторам фахових видань університету:

Дотримуватися вимог, що ставляться до наукових періодичних видань відповідно до умов Порядку формування Переліку фахових видань України, які претендують на включення до міжнародних наукометричних баз, та вжити відповідних заходів щодо присвоєння категорії «Б» та подальшої реєстрації періодичних видань у Web of Science. *До 1 вересня 2019 р.*

Контроль за виконанням постанови покласти на проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Фальфушинську Г.І.